

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-46(3)/14/JS

Warszawa, 25 czerwca 2014 r.

DECYZJA DIH-1/ 48 /2014

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 148 t.j.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 t.j.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Haliny Ćwiklińskiej prowadzącej działalność gospodarczą na targowisku w Będzinie, od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 30 kwietnia 2014 r. (nr akt sprawy: HU-8361.34.2014/32DEC/14), na mocy której wymierzono ww. przedsiębiorcy dwie kary pieniężne w łącznej wysokości 1.900 zł (słownie: tysiąc dziewięćset złotych), **uchyla zaskarżoną decyzję w pkt II. dotyczącej wymierzenia kary pieniężnej w oparciu o przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej w wysokości 900 zł (słownie: dziewięćset złotych) i na tej podstawie wymierza przedsiębiorcy Halinie Ćwiklińskiej prowadzącej działalność gospodarczą na targowisku w Będzinie karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewięciu partii mięsa o łącznej wartości 261,06 zł.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 26 lutego - 5 marca 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach – zwanego dalej również „*Śląskim WIIH*” – w dwóch punktach handlowych sprzedaży mięsa nr 29 i 33 na targowisku w Będzinie, należących do przedsiębiorcy Haliny Ćwiklińskiej prowadzącej działalność gospodarczą na targowisku w Będzinie, zwanej dalej również „*stroną*”, (akta kontroli nr 8361.32.2014 i 8361.34.2014), zakwestionowano 11 partii mięsa ze względu na naruszenie przepisów o jakości handlowej, w tym dwie partie ze względu na zafałszowanie.

I tak, w punkcie handlowym nr 33 na targowisku w Będzinie, należącym do strony pobrano do badań organoleptycznych dwie partie mięsa oferowanego luzem o łącznej wartości 56,36 zł, w tym:

- 3,328 kg mięsa oznaczonego w miejscu sprzedaży wywieszką z nazwą „Cielęcina” o wartości 46,59 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 14 zł/kg ,
- 0,888 kg mięsa oznaczonego w miejscu sprzedaży wywieszką z nazwą „Pręga” o wartości 9,77 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 11 zł/kg.

Ocena organoleptyczna wykazała, że badane mięso to wieprzowina. Potwierdziła to także strona przesłuchana w toku kontroli.

Przedmiotowe partie mięsa zakwestionowano ze względu na zafalszowanie polegające na oferowaniu ich do sprzedaży odpowiednio pod nazwami cielęcina oraz pręga, co wprowadzało konsumenta w błąd, co do nazwy i rodzaju środka spożywczego, a tym samym nie spełniało wymagań art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 t.j.), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*” w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia z dnia 25 sierpnia 2006 r. o *bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz.U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o bezpieczeństwie żywności*”. Dodatkowo przy ww. mięsie nie podano informacji o imieniu i nazwisku lub nazwie producenta, co naruszało § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w *sprawie znakowania środków spożywczych* (Dz. U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”.

Ponadto w toku przedmiotowych kontroli zakwestionowano łącznie dziewięć partii mięsa oferowanego luzem o łącznej wartości 261,06 zł, o niewłaściwej jakości w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej z uwagi na brak wymaganego oznakowania.

W punkcie handlowym sprzedaży mięsa nr 33 na targowisku w Będzinie, należącym do strony stwierdzono:

- 2,520 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – biodrówki wieprzowej) o wartości 30,24 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 12 zł/kg ,
- 3 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – żeberek wieprzowych) o wartości 30,00 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 10,00 zł/kg ,
- 2,30 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – boczku wieprzowego) o wartości 20,70 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 9,00 zł/kg ,
- 1,80 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – polędwiczek wieprzowych) o wartości 32,40 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 18,00 zł/kg.

W punkcie handlowym sprzedaży mięsa nr 29 na targowisku w Będzinie, należącym do strony stwierdzono:

- 3,70 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – golonki wieprzowej przedniej bez kości) o wartości 48,10 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 13,00 zł/kg ,
- 1,97 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – łopatki wieprzowej) o wartości 31,52 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 16,00 zł/kg ,
- 1,40 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – golonki wieprzowej tylnej z kością) o wartości 11,90 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 8,50 zł/kg ,
- 5 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – żeberek wieprzowych) o wartości 50,00 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 10,00 zł/kg ,
- 0,62 kg mięsa luzem (wg oświadczenia strony – biodrówki wieprzowej) o wartości 6,20 zł, z terminem przydatności do spożycia 28.02.2014, w cenie sprzedaży 10 zł/kg.

Wyżej wymienione partie mięsa zwanego dalej „*mięsem wieprzowym*”, zostały zakwestionowane z uwagi na brak na wywieszkach dotyczących danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom, nazwy środka spożywczego oraz nazwy albo imienia i nazwiska producenta, co naruszało wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokołach kontroli z dnia 5 marca 2014 r. (nr akt: nr 8361.32.2014 i 8361.34.2014).

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości, Śląski WIIH, pismem z dnia 1 kwietnia 2014 r. zawiadomił przedsiębiorcę Halinę Ćwiklińską prowadzącą działalność gospodarczą na targowisku w Będzinie, o wszczęciu postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu jedenastu partii mięsa wieprzowego nieodpowiadających jakości handlowej ze względu na nieprawidłowe oznakowanie oraz dwóch partii mięsa wieprzowego zafałszowanego ze względu na oferowanie ich do sprzedaży odpowiednio pod nazwami „cielęcina” i „pręga”. W piśmie tym Śląski WIIH poinformował również stronę, że przed wydaniem decyzji przysługuje jej prawo do wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie materiałów i dowodów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 r. (nr akt: HU-8361.34.2014/32DEC/14) Śląski WIIH, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, wymierzył przedsiębiorcy Halinie Ćwiklińskiej prowadzącej działalność gospodarczą na targowisku w Będzinie, dwie kary pieniężne w łącznej wysokości 1.900 zł (słownie: tysiąc dziewięćset złotych), na którą składała się:

pkt I - kara w kwocie 1.000 zł (słownie: tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii zafałszowanego mięsa,

pkt II - kara w kwocie 900, zł (słownie: dziewięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu jedenastu partii mięsa nieodpowiadającego jakości handlowej określonej w przepisach.

Pismem z dnia 16 maja 2014 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „Prezesem UOKiK” – odwołanie od ww. decyzji. Strona wniosła o złagodzenie kary, którą otrzymała za wprowadzanie konsumenta w błąd i sprzedaż mięsa bez oznakowania. Strona wyjaśniła, że nie jest w stanie trzymać oznaczeń na mięsie, ponieważ jej zdaniem konsumenci sami nazywają mięso, które chcą kupić. Stwierdziła, że mało który klient pyta jak się nazywa jakiś kawałek mięsa, pytają tylko czy mięso jest świeże. Zaznaczyła, że nigdy nie miała skarg co do jakości mięsa a jej klienci są zadowoleni. Jej zdaniem ktoś złośliwie na nią donosi przez zazdrość. Nadmieniła także, że podczas kontroli Inspekcji Handlowej miała również kontrolę Sanepidu w toku której nie ujawniono nieprawidłowości. Strona poprosiła o łagodniejsze ukaranie z uwagi na to że po raz pierwszy naruszyła przepisy o jakości handlowej i zrobiła to nieświadomie. Podkreśliła, że została już ukarana mandatem w wysokości 300 zł, który zapłaciła.

Pismem z dnia 3 czerwca 2014 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę Halinę Ćwiklińską, prowadzącą działalność gospodarczą na targowisku w Będzinie, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej na podstawie art. 10 Kpa uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Z definicji jakości handlowej (art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej) wynika, że oznakowanie środków spożywczych, jest jednym z jej elementów. Należy zaznaczyć, że w świetle prawa żywnościowego pojęcie „wprowadzania do obrotu” dotyczy każdego etapu obrotu i nie jest zawężone jedynie do pierwszego wprowadzenia na rynek.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002, s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Art. 40a ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, iż każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiedniej jakości - art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy i każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane - art. 40a ust. 1 pkt 4 podlega innej karze, karze określonej w każdym z tych przepisów. Stosownie do brzmienia art. 40a ust. 3 i 4 ustawy kto:

3) wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł;

4) wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł.

Zgodnie z art. 3 pkt 10 te same ustawy, za zafałszowany artykuł rolno-spożywczy uznaje się produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

W myśl art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnia się stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Wymagania dotyczące sposobu oznakowania środków spożywczych oferowanych bez opakowań (luzem) zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis § 17 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia stanowi, że w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego podaje się dodatkowo informację o imieniu i nazwisku lub nazwie producenta. Zgodnie z § 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje te podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w dwóch placówkach handlowych należących do strony, stwierdzono wprowadzenie do obrotu dwóch

zafałszowanych partii mięsa wieprzowego oraz dziewięciu partii mięsa wieprzowego z naruszeniem wymagań określonych w § 17 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania z uwagi na brak w miejscu ich sprzedaży (na wywieszkach dotyczących danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom) informacji dotyczących nazwy środka spożywczego oraz nazwy albo imienia i nazwiska producenta.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Śląski WIIH wymierzył przedsiębiorcy Halinie Ćwiklińskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „Halina Ćwiklińska” na targowisku w Będzinie, w drodze decyzji dwie kary pieniężne w łącznej wysokości 1.900 zł (słownie: tysiąc dziewięćset złotych), na którą składały się:

- kara w kwocie 1.000 zł (słownie: tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii zafałszowanego mięsa,
- kara w kwocie 900 zł (słownie: dziewięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu jedenastu partii mięsa nieodpowiadającego jakości handlowej określonej w przepisach.

W opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalenia kontroli wskazywały na popełnienie czynów opisanych w art. 40a ust. 1 pkt 4 i 3 ustawy o jakości handlowej, a więc były podstawą do wymierzenia kar określonych w tym przepisie. Niemniej jednak w przypadku niewłaściwej jakości zakwestionowanych partii mięsa wieprzowego, Śląski WIIH błędnie obliczył ilość i wartość partii. Zdaniem Śląskiego WIIH - kara wymierzona na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, wskazana w pkt II zaskarżonej decyzji, dotyczyła jedenastu partii mięsa wieprzowego o wartości 317,42 zł podczas gdy faktycznie było to dziewięć partii o wartości 261,06 zł.

Prezes UOKiK rozpatrując sprawę w postępowaniu odwoławczym stwierdził, że w przypadku dwóch partii mięsa wieprzowego zafałszowanego z uwagi na oferowanie ich do sprzedaży odpowiednio pod nazwami cielęcina oraz pręga, które dodatkowo nie były oznakowane informacjami o imieniu i nazwisku lub nazwie producenta, Śląski WIIH nie powinien uwzględniać ich przy wymierzaniu kary na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 (niewłaściwa jakość). Działanie to nie było prawidłowe, bo w konsekwencji spowodowało zastosowanie dwóch rodzajów kar za niewłaściwą jakość handlową w stosunku do jednego produktu. Wypada zauważyć, że każdy przypadek zafałszowania to także niewłaściwa jakość handlowa.

Odwołując się od decyzji strona podkreśliła, że została już ukarana mandatem karnym w wysokości 300 zł i w związku z powyższym uważa, że wymierzona w drodze decyzji kara powinna być łagodniejsza.

Odnosząc się do tego argumentu strony, to jest ukarania jej mandatem karnym w wysokości 300 zł Prezes UOKiK podkreśla, że przedmiotowy mandat nałożono w związku z popełnieniem wykroczenia określonego w art. 137 § 1 Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482 t.j.), tj. w związku z naruszeniem przepisów o obowiązku uwidaczniania cen, określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie

szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. Nr 99, poz. 894 z późn. zm.). Wobec powyższego nałożony na stronę mandat był wynikiem stwierdzonych nieprawidłowości innych, niż niewłaściwa jakość handlowa produktów.

Należy podkreślić, że przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej (pkt 3) lub zafałszowane (pkt 4) artykuły rolno-spożywcze, podlega karze przewidzianej w każdym z tych przepisów. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej lub zafałszowanych produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tych przepisach ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu produktów o niewłaściwej jakości handlowej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 maja 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10).

W kwestii wymierzenia kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych, Prezes UOKiK zgadza się z rozstrzygnięciem organu pierwszej instancji w pkt I zaskarżonej decyzji i zaznacza, że prawidłowo orzekł on karę 1000 zł, tj. w minimalnej wysokości określonej ustawą.

Natomiast w opinii Prezesa UOKiK kara pieniężna wymierzona stronie przez organ pierwszej instancji za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości, a więc wskazana w pkt II ww. decyzji powinna odnosić się do dziewięciu, a nie jedenastu partii mięsa wieprzowego jak orzekł Śląski WIIH. Nie ulega przy tym wątpliwości, że stwierdzone nieprawidłowości (brak oznaczeń dziewięciu partii mięsa wieprzowego) wyczerpywały znamiona czynu opisanego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej i były podstawą do wymierzenia kary określonej w tym przepisie.

W omawianym przypadku najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy 1.305,3 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dziewięciu partii mięsa wieprzowego o łącznej wartości 261,06 zł. Tymczasem organ pierwszej instancji wymierzył karę w wysokości 900 zł, czyli ok. trzykrotności wartości korzyści majątkowej ($317,42 \times 5 = 1.587,1$), biorąc pod uwagę wprowadzenie do obrotu jedenastu partii o niewłaściwej jakości handlowej zamiast dziewięciu partii. Zważywszy, że w toku postępowania odwoławczego Prezes UOKiK określił inną liczbę niezgodnych z przepisami produktów oraz odpowiednią do niej – niższą- wartość korzyści majątkowej w związku z powyższym konieczne było stosowne obniżenie kary pieniężnej.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Prezes UOKiK uznał, że w niniejszej sprawie w zgodzie z ww. przepisem wystarczające będzie wymierzenie kary w minimalnej wysokości. Prezes UOKiK, rozpatrując sprawę, oprócz przesłanek zawartych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej prawidłowo ocenionych przez organ pierwszej instancji wziął pod uwagę okoliczność, iż w takiej sprawie jak niniejsza organy wymierzają z reguły kary w wysokości jednokrotnej wartości korzyści majątkowej. Podkreślić należy, że strona należy do grupy mikroprzedsiębiorców oraz po raz pierwszy naruszyła obowiązujące przepisy. Wobec powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, na tle wskazanych okoliczności faktycznych, zasadnym jest zmniejszenie wysokości kary wymierzonej przez organ pierwszej instancji, a tym samym uchylenie zaskarżonej decyzji w części II i wymierzenia kary w wysokości 500 zł. Prezes UOKiK wymierzył stronie karę minimalną przewidzianą w ustawie, która zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, spełni rolę kary skutecznej, proporcjonalnej i odstraszającej.

Argument podniesiony w odwołaniu, że brak wywieszek informujących o rodzaju mięsa spowodowany jest wskazywaniem przez klientów konkretnej porcji mięsa, której zakupem są zainteresowani oraz stosowaniem przez nich różnych nazw mięs nie zasługuje na uwzględnienie. Należy bowiem podkreślić, że każdy podmiot w podległym mu przedsiębiorstwie ma prawny obowiązek zapewnienia zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów (por. art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002).

Prezes UOKiK wyjaśnia, że każdy przedsiębiorca jest obowiązany do przestrzegania przepisów prawa dotyczących prowadzonej przez niego działalności. Przepisy określające wymagania jakości handlowej w odniesieniu do mięsa oferowanego bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży są powszechnie obowiązujące i zostały opublikowane w Dzienniku Ustaw, powinny więc być stronie znane. Tym bardziej dotyczy to strony, która prowadzi działalność gospodarczą od 1 października 2003 roku o przeważającym profilu sprzedaży detalicznej mięsa i wyrobów z mięsa prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach (wg danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej, wydruk z dnia 28 lutego 2014 r.).

Prezes UOKiK zwraca uwagę, że zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, w przypadku mięsa oferowanego do sprzedaży bez opakowań jednostkowych (luzem), w miejscu ich sprzedaży, na dotyczących ich wywieszkach lub w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom, podaje się informacje o nazwie środka spożywczego i nazwie lub imieniu i nazwisku producenta. Zatem tylko informacje podane w formie wywieszki umieszczonej bezpośrednio przy mięsie (obok, na, przy produkcie) lub uwidocznione w inny sposób, ale w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom odpowiada prawidłowemu oznakowaniu mięsa, stosownie do tego przepisu. Wymogu tego nie spełnia uwidocznienie cennika, ponieważ nie pozwala na zidentyfikowanie danego rodzaju mięsa z konkretną porcją przeznaczoną do sprzedaży.

Wskazać należy, że kwestię bezpośredniej dostępności poruszył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 listopada 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 1652/10. Sąd wskazał, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez konieczności podejmowania dodatkowych starań o uzyskanie ich od sprzedawcy. Konieczność podjęcia dodatkowych działań mających na celu uzyskanie informacji np. od sprzedawcy powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta zakupem danego produktu.

Odnosząc się do stwierdzenia strony, że równocześnie z kontrolą Inspekcji Handlowej odbywała się kontrola Sanepidu i nie wykazała nieprawidłowości nie zasługuje na uwagę, bowiem stoi w sprzeczności z protokołem przesłuchania strony z dnia 26 lutego 2014 r., tj. dnia rozpoczęcia kontroli przez inspektorów Śląskiego WIIH (akta kontroli nr 8361.32.2014). W protokole tym strona stwierdziła „...byłam zdenerwowana kontrolą Sanepidu, która nie dawno się skończyła”. Ponadto należy zauważyć, że strona nie okazała książki kontroli.

Ustosunkowując się do argumentu strony, iż kara jest za wysoka i nie stać jej na zapłacenie tej kary, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji materialnej strony może zostać rozważona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

1. odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
2. odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
3. umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Tym samym, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka

co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. 2012 r. Nr 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę można wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Wiceprezes
Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. Halina Ćwiklińska
Łazy Biegonickie 106
33-340 Stary Sącz
2. Śląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Katowicach
3. a/a